

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Udrag fra Skribenten Nik. Fred. Sev. Grundtvigs Literaire Testamente

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "Grundtvigs værker", i Grundtvig, N. F. S.: *Grundtvigs værker*, Faculty of Arts, Aarhus University, s. 11. Onlineudgave fra Grundtvigs Værker: https://tekster.kb.dk/catalog/gv-1827_455-txt-shoot-idm467/facsimile.pdf (tilgået 24. maj 2024)

Anvendt udgave: Grundtvigs værker

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen](#)

Her vil jeg skifte ærlig, skjøndt jeg nok beed, de Hollærde gad ligesaa lidt hørt mine Skriftemaal, som mine Prædikener; men, efter mine Tanker, klæder Aabenhjertighed dog alle Døende godt, og de levende Skribenter, hooer Talen er om deres Ven, endnu bedre, og jeg bekjender besaarsag for det første, at Esjalden tit hadde slaat Bog-Ormen over Fingrene, istedenfor at laane ham Pennen til at indskilte sine klogtige Anmærkninger i Læren. Dog, da jeg derved baade har fremmet endes Læsere fra mig, og fjædet Endeel af de Bedste, tør jeg vel for denne Synd vente fuldsommen Afsløning af min Vens Noenner, om end Døden ei tillader mig at gjøre Bod. Min anden Synd er større, og udsvang eensynlig af hvad min haardeste Recensent kaldte indsigtsløs Begeistring, hvad vel er daarlig dansk, og hvis det er en Lyde, vel maa kaldes Esjaldes Lyden, men som nok skulde betegne den Læge, der alt imellem var for mine Øine, saa jeg ikke blot forvekslede min Skrifts Factorer med hinanden, men ogsaa med mig selv. Sigt reiser sig naturligvis ikke af Begeistringens Stykke, men af den menneskelige Stræbelighed, som man aldrig har villet tilgive mig, enten fordi jeg virkelig var den eneste Mand af Stov mellem lutter rene Aander, eller fordi den vide nede om, hvad man nødigt vilde troe, at Mennesket behøvede, for at blive lydesløs, langt mere end den gode

Wille, man sædvanlig skryd indrammede mig. Hermed vil jeg da ingentunde indskyde min Forsælsse, som i mine Tanker mest bestaer dertil at jeg, fra min Døds Prædikens Dage, tit drømde mig paa Prædikestolen, naar jeg var kængst død, hvad let kan hændes en først lydsaaen, naar det kun i Destumme findes haant at være det, men som Skribenten, med et klart Overblik af de aandelige Forhold, dog aldrig vilde lade sig mærke med, idet naar han laande Præsten sin Pen til Prædikens Gudstjeneste, Bibel-Reviser, og deslige, saa, hvis mine Recensenter har oplyst mig om, hooft Feilen egentlig stak, uden at jeg rettede mig derefter, da skulder jeg dem at saae aabenbar Skrifte for den nordiske Læse-Verden; men var mine Recensenter i Stunden sat ikke klogere end jeg, men lastede kun Alt, hvad de ikke kunde lide, hooer det saa end stob) og gav gode Boger slumme Dage; Navn for enkelte Misgrebs Skyld, der hooer meget til at undgaae; da kunde man snart troe, det kun var Esjelmeri med det aabenbare Skriftemaal, som en besteden Fornem for en stolt Antikritik; men skjøndt det kan være Noget i, er det dog ikke Alt. Mine Recensenter og jeg er nemlig vant til at saae hinanden for det sædvanlige Complimenter, saa blot for at sige dem et Par Ord, gjør jeg ingen Omfoss; men Aanderne, som drev mig, Sagen jeg talde, Pennen jeg forde, og Læsere jeg unødvendig stode, dem skulder jeg sige

god, en historisk Undersøgning, som jeg har, ei for at synes reen, men for at forekomme videre Klæmpe. Alt jeg havde Lov til baade at være en gammeldags Kristen, og en theologisk Discipel af Morten Luther, havde ikke alene i Norden borgerlig, men i hele Verden, paa eget Ansvar, saavel videnskabelig som moralsk Lov dertil, der haaber jeg, alle mine Læsere indrømme mig; thi de tolerante Theologer, der slet ikke kan taale, man i Tro og Theologi er enten mere gammeldags eller mere nymodens end de selv, de er formodentlig kloge nok til kun at løse deres egne Prædikener. Et jeg fremdeles, som bogsærd Kristen, og dansk Stats-Værk, havde baade moralsk og borgerligt Kald til, baade med Mund og Pen, at bestride dem, der paastod, at man Anno Christi 1800, et quod excurrit, kunde, med lærde Hjelpe-Midler, selv ubmidle (ausmittel) en anderledes ægte Christendom end den fra Anno Eet, samt at den sig selv gjendrivende Theologi var baade reen-bibelsk og ret filosofisk, det lader jeg mig ei engang ved Rettergang afvætte, thi endt jeg gjerne tilstaaer, det er tungt, at saadanne Skrifter skal trænge til anden Modsigelse end deres egen. Det Sidste har imidlertid sin Grund i den samme gamle Heilagelse, hvoraf min boglige Forsælse er udsprunget, og skøndt jeg, saavel i Kirkens Gjenmaal, som især i Theologisk Maanedsskrift, har stræbt at oplyse Heilagelsen, og gjort Bod for min Detaglighed dert, saa tør jeg

